

පරිසරය

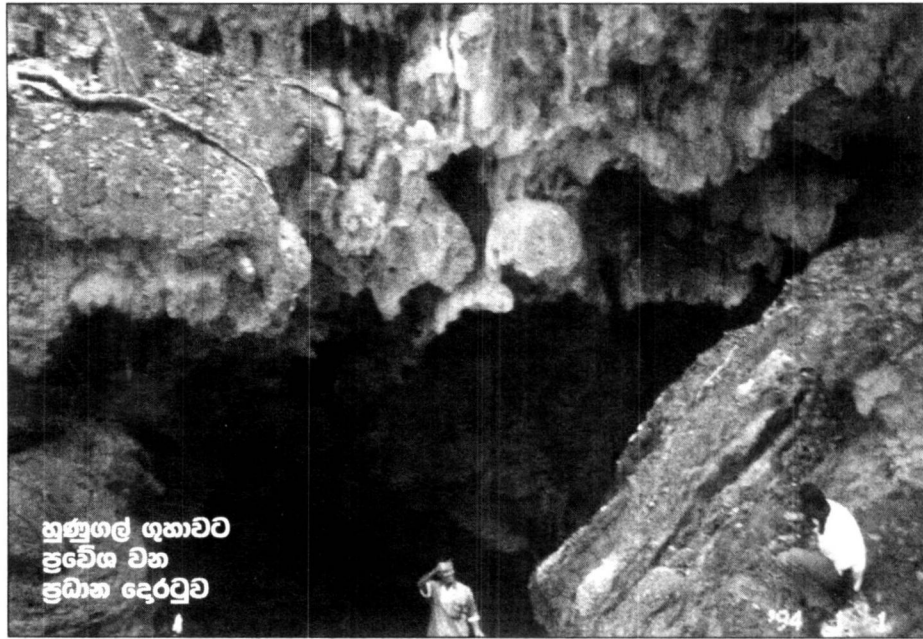
ජෛව විවිධත්වයෙන් අගනැන්පත් වවුල්පහේ හුණුගල් ගුහාව

කයේ අනෙකුත් රටවල් හා සසඳ බලන විට භූමි ප්‍රමාණයෙන් කුඩා රටක් වුවද ශ්‍රී ලංකාව තරම් ස්වභාව සොන්දර්ශයෙන්, භෞමික විෂමතාවෙන් සුවදැසි දේශගුණයෙන් හා ජෛව විවිධත්වයෙන් වඩාත් අනුන වූ වෙනත් රටක් නොමැති තරම් ය. සමහරවිට කුඩා භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ දැකිය හැකි විශාල ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳව ද අපට වඩාත් ආධිමඛර විය හැකි ය.

එබඳු අසහාය පරිසරයක් ගැන සිහිපත් කරන විටම අපගේ මතකයට ඇඳී එන එක් වැදගත් ස්ථානයක් වනුයේ වවුල්පහේ හුණුගල් ගුහාව යි. ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි හා විශාලතම හුණුගල් ගුහාව තැනහොත් ලෝකයේ අභ්‍යන්තර දියඇල්ලක් සහිත එකම භූ නිර්මාණය ලෙස සැලකිය හැකි වවුල්පහේ හුණුගල් ගුහාව පිහිටා ඇත්තේ, සබරගමුව පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කොළොන්න ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ, කඹුරුගමුව ග්‍රාමසේවා වසමේ පිහිටි වවුල්පහේ නම් ගමේ ය. මිලියනයකට අධික වවුල්පහේ පහ රැකදෙන වාසස්ථානයක් වශයෙන් සැලකෙන නිසාව වවුල්පහ යන නාමය මෙම ප්‍රදේශයට භාවිත වන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ. මෙම වවුල්පහ හුණුගල් ගුහාව අවුරුදු බිලියන 500 කට වඩා පැරණි බවට ඒ පිළිබඳව 1960 දශකයේ දී පර්යේෂණ කළ ප්‍රංශ භාෂාඥ භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ කණ්ඩායමකගේ මතය යි.

බුළුතොට හෙල්මැද මුහුදු මට්ටමෙන් අඩි 912 ක පමණ උසකින් පිහිටා ඇති වවුල්පහ හුණුගල් ගුහා ප්‍රදේශය වෙත ළඟා විය හැකි මාර්ග තුනකි. පැල්මඩුල්ල ඇඹිලිපිටිය මහා මාර්ගයේ තුංතොට පල්ලෙබැද්ද හංදියෙන් හැරී බුළුතොට මාර්ගයේ කි. මී. 10 ක් පමණ ගිය විට හමුවන සංවර්ධන මාවත ඔස්සේ වවුල්පහ විදුහල දක්වා හෝ අනෙක් පසින් සුරියකන්ද ඇඹිලිපිටිය මාර්ගයේ පැමිණ කි. මී. 15 ක් පමණ ගිය විට හමුවන සංවර්ධන මාවත ඔස්සේ වවුල්පහ විදුහල දක්වා හෝ ජීප්

හුණුගල් ගුහාවට ප්‍රවේශ වන ප්‍රධාන දොරටුව

යූ.ජී.එස්. පතිරණ

රටයක් වැනි වාහනයකින් පැමිණිය හැකි ය. වවුල්පහ විදුහලේ සිට මීටර 570 ක පමණ දුර පා ගමනින් වවුල්පහ ගුහාව වෙත ළඟා විය හැකි ය. මීට අමතරව, කොළඹගේ ආර වවුල්පහ යෝජිත තව මහා මාර්ගය ඔස්සේ ද ළඟා විය හැකි ය.

වවුල්පහ හුණුගල් ගුහාව ආශ්‍රිත පරිසරය ඇතුළත් වනුයේ රජයේ වන රක්ෂිතයකට ය. මුලින් ම 1942 දී ප්‍රාදේශීය මිණුම් කටයුතු සඳහා පැමිණි එස්. ප්‍රැන්ක් නමැති මිණුම් නිලධාරියා විසින් මෙම හුණුගල් ගුහාව ආශ්‍රිත වන ප්‍රදේශය සඳහා අක්කර 29 සි රුධී 20 ක් රක්ෂිතයක් සේ වෙන් කර තැබූ බව පැවසේ.

වර්ග සැතපුම් 20 ක් පමණ ප්‍රදේශයක පැතිර ගොස් ඇති හුණුගල මතුපිට ඇති කාබනික පස් තට්ටුව මත විවිධ ප්‍රමාණයේ හා වර්ගයේ වෘක්ෂ ලතා දැකිය හැකි අතර, ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ආවේණික

වෘක්ෂලතා 100 කට අධික ප්‍රමාණයක් ඒ අතර වේ. සිංහරාජ වනයේ හමුවන සමහර වෘක්ෂලතා මෙන්ම බිං කොහොඹ, වනරාජ, නගාමැරු අල වැනි දුර්ලභ ගණයේ ඖෂධ පැලෑටි රැසකට ද මෙම වන රක්ෂිතය තෝරාගත්තක් වී ඇත. උඩු හා යටි වියන් වලින් සැදුම්ලත් මෙම කාල පොච්ඡ තුළ වැදී ජනයා මස් වර්ග කල් තබා ගැනීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන දූව වර්ගයක් වන අඩි 150 ක් පමණ උසට වැඩෙන රිටි ගස් ද අතරින් පතර දක්නට ලැබේ. ලෝකයේ පැරණිම ගොයම් ප්‍රභේදයක් ද මෙම වන පියස තුළින් සොයා ගැනීමට හැකි වී තිබේ.

හුණුගල් ගුහාවට තුදුරින් පිහිටි 3000 කට අධික මඩු ගස් ගහණයකින් සැදුම්ලත් මඩුහේන්සාය නමින් හැඳින්වෙන මඩුගස් යාය ද සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි. සිංහරාජ වනයේ දී හමුවෙන ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික

කුරුව වර්ග රැසක් ද මෙම වන පියස තුළ දැක බලා ගත හැකි ය. මොණරා, වලි කුකුළා, ගිරා මලින්තා, කොබෙසියා වැනි සුපුරුදු බොහෝ කුරුල්ලු වර්ග ද වියළි කලාපයේ නිජබිම කරගත් කටුස්සා මෙන් ම සිංහරාජ වනය නිජබිම කරගත් රතු කොළ පැහැති කටුස්සා ද ඇතුළත් කටුස්සු වර්ග ද මෙහි හමුවන විශේෂ ජීවීන් අතර වේ. මීට අමතරව විවිධ වර්ගයේ සමනල හා සලබ වර්ග රැසකට ද මෙම වන පියස නිජබිම වී ඇත. හුණුගල් පර්වතය මතුයෙහි පිහිටි කහ පැහැති කිටුල් දිය උල්පත ද හුණුගල් ගුහාව වෙත වන ගමනේ දී හමුවන සුවිශේෂී අංගයකි. මෙහි ජලය ස්නානය කිරීමෙන් සියලුම වර්ම රෝග සුව වේශැයි පැරැන්නෝ විශ්වාස කරති. තත්පරයට ලීටර 26 ක පමණ ධාරිතාවයකින් යුතුව ගලා එන මෙම උල්පත් ජලයෙහි කැල්සියම් කාබනේට්, අයන් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්, මැග්නීසියම් වැනි බනිජ වර්ග අඩංගු වන හෙයින් ජලය කහ පැහැයක් ගෙන තිබේ.

හුණුගල් ගුහාවේ ඉහළ සිට ඇතුළට කාන්දු වන කැල්සියම් කාබනේට් මිශ්‍ර ජලය නිසා බිමට පහිත වීමේදී ඇති වන ඵලලෙන හිරි ලඹ හා පොළොවේ පහිත වූ ස්ථාන වල ඉහළට නැගුණු හිරි ටැඹ ලක්ෂණයන් ද විත්තාකර්ෂණීය දර්ශනයකි.

උල්පත ආරම්භ වූ ස්ථානයේ සිට අඩි 240 ක් පමණ ගලා යන මෙම දිය දහරාව එහිදී ආධාරය නම් වූ හිරි කපොල්ල, තුළින් හුණුගල් ගුහාව තුළට වැටෙන්නේ හුණුගල් ගුහාව තුළ අභ්‍යන්තර දිය ඇල්ලක් නිර්මාණය කරමිනි. මෙම සුවිශේෂ අභ්‍යන්තර දිය ඇල්ල අඩි 135 ක් පමණ උස ය.

වලවේ ගඟේ ශාඛාවක් වන අදෙඵ ගඟේ දකුණු ඉවුරේ පිහිටි හල්විනි දෙළ වවුල්පත ප්‍රධාන හුණුගල් ගුහාව තුළින් ගලා බසී. හුණුගල් ගුහාව දිගින් අඩි 457 ක් පමණ වේ. එකිනෙකට සමාන්තරව පිහිටි ඇතු-එවීමේ දෙරටු දෙකකි. ඒවාගේ උස මීටර් 7.5 ක් හා පළල මීටර් 5.6 ක් පමණ වන අතර, ගුහාව තුළ උස එක් එක් ස්ථානවලදී වෙනස් වේ. ඝන අත්කාරය පිරිණු හුණුගල් ගුහාව තුළ තැනින් තැන ගල්පර අතර කුඩා දිය කඩිනි හා දියපාරවල් ඇති කිරීමට එතුළින් ගලා යන හල්විනි දෙළ සමත් වී තිබේ. ප්‍රධාන හුණුගල් ගුහාව හැරුණුවිට මෙම හුණුගල් පර්වතය තුළ තවත් ගුහා 12 ක් පමණ දක්නට ලැබෙන අතර, සමහර ගුහාවලට ලඟා විය හැක්කේ හිනීමට ආධාරයෙන් තැගීමෙනි. වවුල් සූනිකාගාරය යැයි දැක්විය හැකි ගුහාවක් පිටවීමේ දෙරටුව දකුණු පසින් ඉහළින් පිහිටා තිබේ. වවුල් ජනපදයක් සේ සැලකෙන මෙම හුණුගල් ගුහාවේ වවුලන් පැටවුන් බිහි කිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇත්තේ මල්වතු කාමරය යැයි නම් කර ඇති මෙම ගුහාව ය. විශාල වවුල් පැටවුන් සංඛ්‍යාවක් මේ තුළ දක්නට ලැබීම නිසා මේ නම් යොදා ඇති බව විශ්වාස කෙරේ. සමහර අවස්ථාවල දී එම පැටවුන් ගොදුරු කර ගැනීම සඳහා පැමිණෙන සර්පයන් ද මෙහි දැකිය හැකි ය. මීට අමතරව ලක්ෂ සංඛ්‍යාත දැලියන් හා කැරපොත්තන් ප්‍රමාණයක් ද හුණුගල් ගුහාව පුරා දැකිය හැකි ය.

වවුල්පතේ හුණුගල් ගුහාවේ වාසය කරන වවුලන් සංඛ්‍යාව දස-ලක්ෂයකට අධික බව සොයා ගෙන ඇති අතර, වවුල් විශේෂ 7 කින් පමණ සමන්විත මෙම වවුල් ගහණයෙන් ලක්ෂ හතකට ආසන්න වවුලන් සංඛ්‍යාවක් මදුරුවන්, කෘමීන් වැනි කුඩා සතුන් ආහාරයට ගනු

ලබන මාංශ හක්ෂක වවුල් විශේෂයක් ලෙස සැලකේ. මෙම ගුහාව තුළ වෙසෙන සත්ත්ව විශේෂ මෙන් ම මත්ස්‍ය විශේෂ දැඩි අත්කාරයට හුරුපුරුදු වීම නිසා ම දැස් වෙනුවට වෙනත් සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන් වර්ධනය වී ඇති බවට විශ්වාස කෙරේ. මෙම පරිසරයට ම ආවේණික වූ කටුසු වර්ග, මැඩි වර්ග හා කෘමි වර්ග ද නිසි ලෙස මෙතෙක් පර්යේෂණයනයට භාජනය වී නොමැති අතර, ලෝකයේ ඉතා කුඩා ම වර්ගයේ මැඩි විශේෂයක් ද හඳුනාගෙන තිබේ.

හුණුගල් ගුහාවේ ඉහළ සිට ඇතුළට කාන්දු වන කැල්සියම් කාබනේට් මිශ්‍ර ජලය නිසා බිමට පහිත වීමේදී ඇති වන ඵලලෙන හිරි ලඹ හා පොළොවේ පහිත වූ ස්ථාන වල ඉහළට නැගුණු හිරි ටැඹ ලක්ෂණයන් ද විත්තාකර්ෂණීය දර්ශනයකි. ප්‍රාථමික අවස්ථාවේ තවමත් වැඩෙමින් පවතින කිරිගරුඩ තිබියත් ගුහාව තුළ දැකිය හැකි අතර ම ගුහාවෙන්

පිට වන දොරටුව ආසන්නයේ වම් පසින් තවත් හු විද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් ඇති කිරිගරුඩ තිබියත් ද වේ. ඩයිනසෝරයකුගේ යයි විශ්වාස කරන සත්ත්ව පොසිලයක් ද දැක බලා ගත හැකි ය. අවුරුදු බිලියන ගණනකට පෙර මුහුදු පත්ල උභයජීවීන්ගේ ගොඩබිමක් බවට පත්වූයේ යයි මහාචාර්ය වාඩියා ඉදිරිපත් කරන මතය සනාථ කෙරෙන මුහුදු කොරල් බෙලිකටු හා මුහුදු සත්ත්ව විශේෂයන්ගෙන් සැකසුන මුහුදු කොරල් තට්ටුවක් ද ඒ අසල ම වේ. මේ අතර හුණුගල් ගුහාවෙන් පිටත හුමියෙහි දැක බලා ගත හැකි විශේෂාංග රැසක් ද වේ. හුණුගල් ගුහාවට ඇතුළුවන දෙරටුවට ඉහළින් ඇළ දිගේ මඳක් ඉහළට ගමන් කළ විට හතරැස් පෙට්ටි හතක් එක පිට තබා ඇතුළත් බඳු පොරාණික පෙට්ටි හත නම් වූ ස්ථානයකි. මීට අමතරව එම පෙට්ටි හත පිහිටි ස්ථානයට මඳක් ඉහළින්

හමු වන දිය ඇල්ලකි. දිය ඇල්ල ඉස්මතේ යකා කැපු වල නමින් විෂ්කම්භය අඩි 6 ක් පමණ ජ්‍යාමිතික හැඩයකින් යුතු දිය පිරිණු වල ද හුණුගල් ගුහාව තැරඹීමට යන අයගේ අවධානයට තිතැතින් ම යොමුවේ.

මෙම හුණුගල් ගුහාව හා එහි ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳව විවිධ විද්වතුන් විසින් පර්යේෂණ හා සමීක්ෂණ කීපයක් ද පවත්වා තිබේ. 1963 දී ප්‍රංශ හු විද්‍යා කණ්ඩායමක් සමග ජොර්දේනියා විශ්ව විද්‍යාලයේ හු විද්‍යා අංශය විසින් ද 1977 දී මහා-වැලි අධිකාරයේ සැලසුම් අධ්‍යක්ෂ ඩෙබිස් ප්‍රනාන්දු මහතා විසින් ද 1986 දී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ දීපානි එදිරිසූරිය මහත්මිය හා ආචාර්ය සෙනෙවි එපිට්ටන්ත මහතා විසින් ද 1998 - 1999 වර්ෂවල දී කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සත්ත්ව විද්‍යා අංශයේ මහචාර්ය විපුල බී. යාපා මහතා විසින් ද කර ඇති වැදගත් පර්යේෂණ අතර වේ. මීට අමතරව සැහෙන කාලයක් වවුල්පත විද්‍යාලයේ විදුහල්පතිව සිටි දැනට මඩුවත්වෙල ශ්‍රී සාරානන්ද විද්‍යාලයේ විදුහල්පති වශයෙන් කටයුතු කරන හා වවුල්පතේ හුණුගල් ගුහාව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා වවුල්පතේ පරිසර මිතුරෝ නමින් සංවිධානයක් පිහිටුවා ගැනීමට පුරෝගාමී වූ මයිකල් පනිච්ඤ මහතා විසින් ජාතික උරුමයක් ලෙස වවුල්පතේ හුණුගල් ගුහාව රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳව ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය හා සබරගමුව පළාත් සංචාරක අමාත්‍යාංශ දැනුවත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉටු කර ඇති ජාතික මෙහෙය මෙහි දී විශේෂයෙන් සිහිපත් කළ යුතු ය.

මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලංකා සංචාරක මණ්ඩලයේ සබරගමුව පළාත් සභාවේ ද අනුග්‍රහය ඇතිව වවුල්පතේ හුණුගල් ගුහාව ජාතික උරුමයක් ලෙස රැක ගැනීමට හා සංරක්ෂණය කිරීමට කොළොන්න කලාපයේ පාසල් සිසුන්, ගුරුවරුන්, ග්‍රාමීය නායකයන්, ප්‍රාදේශීය දේශපාලනඥයන් මූලික කර ගත් ප්‍රජාව පෙළගැස්වීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු රැසක් දැනටමත් පවත්වා ඇති බව ද අවසාන වශයෙන් සඳහන් කළ යුතු ය. □

